

NORGES HØYESTERETT

Den 16. mai 2007 avsa Høyesterett kjennelse i

HR-2007-00899-A, (sak nr. 2007/358), straffesak, anke,

A (advokat Harald Stabell)

mot

Den offentlige påtalemyndighet (statsadvokat Johan Kr. Øydegard)

S T E M M E G I V N I N G :

- (1) Dommer **Coward**: Saken gjelder straffutmålingen for andre gangs krenkelse av besøksforbud til vern for tidligere samboer – straffeloven § 342 første ledd bokstav c og andre ledd.
- (2) Bergen tingrett avsa 3. november 2006 dom der straffen ble satt til ubetinget fengsel i 60 dager. Domsslutningen lyder slik:

”A, født 29.10.1973, frifinnes etter hovedtiltalen post 1c, tilleggstitalen av 19.09.06 samt tilleggstitalen av 25.10.06 post II.

A, født 29.10.1973, dømmes for overtredelse av straffeloven §342 første ledd bokstav c jf annet ledd (tre forhold) til en straff av fengsel i 60 – seksti – dager, jf. straffeloven § 62 første ledd.

Varetekt kommer til fradrag med 9 – ni – dager pr 3 november 2006.

A, født 29.10.1973, frifinnes for erstatningskravet og inndragningskravet.

Saksomkostninger idømmes ikke, jf straffeloven §436.”

- (3) Påtalemyndigheten anket til Gulating lagmannsrett over straffutmålingen og inndragningsspørsmålet. I lagmannsrettens dom 2. februar 2007 ble straffen skjerpet til fengsel i seks måneder, og det ble gjort inndragning av en mobiltelefon. Domsslutningen lyder slik:

"I tingrettens dom gjøres følgende endringer:

- 1. A, født 29. oktober 1973, dømmes til en straff av fengsel i 6 – seks – måneder. I straffen fragår 60 – seksti – dager for varetektsfengsel.**
- 2. A, født 29. oktober 1973, dømmes til å tåle inndragning til fordel for statskassen av 1 stk. mobiltelefon, telefonnummer 41190841."**

(4) Den domfelte har anket til Høyesterett over straffutmålingen. Han har anført at straffen må settes slik at han unngår å bli satt inn til videre soning etter å ha sittet 60 dager i varetekt.

(5) *Jeg er kommet til at anken ikke fører frem.*

(6) Den domfelte er en 33 år gammel mann som for tiden er uten arbeid. Han har opplyst at han har et stående tilbud om å begynne i arbeid som stillasarbeider, men avventer utfallet av denne saken. Han er tidligere domfelt ni ganger, til dels for alvorlig voldskriminalitet, trusler og frihetsberøvelse.

(7) Besøksforbudet som vår sak gjelder, ble fastsatt av politiet i april 2006 og stadfestet av Bergen tingrett 12. juni 2006. Det lyder slik:

"A, født 29.10.1973, forbys å oppsøke, å forfølge, og på noe vis å ta kontakt med B og C frem til den 10. april 2006."

(8) Fra 2002 til slutten av 2005 var den domfelte samboer med B, som besøksforbudet skulle verne. Begge var narkotikamisbrukere, og samlivet er beskrevet som meget konfliktfylt. Tingretten fremhever et ulikt styrkeforhold mellom dem, også psykisk:

"Retten tar her utgangspunkt i at det utvilsomt er et ulikt styrkeforhold mellom tiltalte og B hva gjelder psykisk styrke. B har et alvorlig narkotikaproblem mens tiltalte synes å ha kontroll over sitt problem.

B er videre preget av angstproblemer noe retten også har fått bekreftet ved hennes fremtreden for retten. Tiltalte har ikke psykiske problemer av denne art.

Tiltalte fremtrer som en person som fullstendig mangler selvkritikk. Han har for retten forklart at han er glad i B. Etter rettens vurdering synes det også sannsynlig av tiltalte har følelser for B. Det virker imidlertid som tiltalte er helt uforstående til de personlige problemene hun har. Både tiltalte og B er klar over at de ikke kan være sammen uten at det oppstår motsetninger og konflikter. Det virker som tiltalte helt overser dette. Tiltalte har vært ilagt besøksforbud en gang forut for foreliggende sak. Hans atferd bærer preg av at han enten helt overser besøksforbud eller forsøker å uttenke strategier for å omgå ilagte besøksforbud."

(9) Lagmannsretten slutter seg til denne beskrivelsen av forholdet mellom partene.

(10) To av den domfeltes tidligere straffedommer gjelder overgrep mot den daværende samboeren. I februar 2005 ble han dømt til ett års fengsel for å ha mishandlet, truet og øvd vold mot henne. Han ble prøveløslatt fra soning av denne dommen i slutten av juli 2005. Allerede i september samme år brukte han igjen vold mot samboeren. Han ble dømt blant annet for dette, og for krenkelse av besøksforbud, i en dom fra mars 2006. Straffen her var fengsel i fem måneder som fellesstraff med resttiden fra den tidligere dommen. Han ble løslatt fra soning av denne dommen 31. mai 2006.

- (11) Umiddelbart etter løslatelsen brøt han så besøksforbudet – ved å oppsøke den tidligere samboeren, ringe til henne og sende henne en strøm av tekstmeldinger. Oppsøkingen og oppringningene er beskrevet slik i lagmannsrettens dom:

”A er funnet skyldig i å ha krenket besøksforbudet ved tre anledninger i perioden 1. til 5. juni 2006; han har tatt opphold i umiddelbar nærhet til Bs bolig og han har da kontaktet henne gjentatte ganger på telefon. Ved en anledning den 4. juni 2006 oppsøkte han Bs bolig.”

- (12) Tekstmeldingene ble sendt dels i perioden 3. til 9. juni 2006, dels i perioden 13. til 19. oktober. Det er opplyst at den domfelte sendte minst 50 meldinger i den første perioden, og et stort antall også i den andre perioden.
- (13) Det er lite rettspraksis av interesse for straffutmålingen i vår sak. To høyesterettsdommer om brudd på besøksforbud er lagt frem – avgjørelsene i Rt. 2002 side 78 og Rt. 2003 side 324, men de gir begrenset veiledning.
- (14) Når det gjelder det mer generelle straffenivået ved brudd på besøksforbud, har aktor pekt på behovet for effektiv håndhevelse. Besøksforbudene skal virke forebyggende – hindre overgrep og forfølgelse i fremtiden, og ganske særlig familievold. Det er få andre vernetiltak som er aktuelle her. Jeg er enig i at dette taler for relativt strenge straffereaksjoner i de grovere tilfellene.
- (15) Ved den konkrete bedømmelsen av krenkelsene i vår sak nevner jeg først at de isolert sett ikke fremtrer som spesielt alvorlige; meget mulig er de ganske typiske eksempler på brudd på besøksforbud. I utgangspunktet kan lagmannsrettens dom på fengsel i seks måneder virke streng.
- (16) Men sentralt ved bedømmelsen i vår sak er forhistorien med voldsbruk fra den domfeltes side. Spesielt viktig er volden mot den tidligere samboeren, som må oppleve et sterkt behov for vern mot nye overgrep fra ham. Jeg viser til dommen fra februar 2005 om mishandling mv., til at han brukte vold mot henne på nytt kort etter løslatelsen fra soning av denne dommen, og til at han brøt besøksforbudet umiddelbart etter løslatelsen fra den neste dommen, fra mars 2006. Også dommene for trusler og vold mot andre er en viktig del av bakgrunnen; de viser at den domfelte generelt har en lav terskel for å gripe til vold.
- (17) I forhistorien inngår dessuten at den domfelte en gang tidligere er straffet etter bestemmelsen i straffeloven § 342. At dette rettslig sett er et vesentlig moment, fremgår av at det etter andre ledd i bestemmelsen da kan idømmes fengsel i inntil to år, mot ellers inntil seks måneder.
- (18) Jeg mener etter dette at forhistorien taler for en streng reaksjon. Forsvareren har pekt på at den domfelte har sittet i varetekt i saken i 60 dager, og at gjeninnsettelse vil være uheldig, blant annet ut fra hans planer om arbeid. I lys av den domfeltes kriminalitetsbakgrunn kan jeg ikke se at dette har vesentlig vekt, og jeg er kommet til at lagmannsrettens dom på fengsel i seks måneder bør bli stående.
- (19) Jeg stemmer for denne

K J E N N E L S E :

Anken forkastes.

- (20) Dommer **Flock:** Jeg er i det vesentlige og i resultatet enig med førstvoterende.
- (21) Kst. dommer **Falkanger:** Likeså.
- (22) Dommer **Rieber-Mohn:** Likeså.
- (23) Dommer **Gjølstad:** Likeså.
- (24) Etter stemmegivningen avsa Høyesterett denne

K J E N N E L S E :

Anken forkastes.

Riktig utskrift bekreftes: